

พฤติกรรมการดูแลแบบเอื้ออาทรของอาจารย์พยาบาลตามการรับรู้ของนักศึกษา
หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตในโครงการผลิตพยาบาลวิชาชีพเพิ่มเพื่อแก้ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้
และโครงการปกติ วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี

**Nursing Students' Perceptions on Caring Behaviors of Nurse Instructors,
Phrapokklao Nursing College, Chanthaburi, Thailand**

ทองสวย สีทานนท์, Ph.D, RN *

ยศพล เหลืองโสมนภา, ศก.ม. (สังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข) **

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงพรรณานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรมการดูแลแบบเอื้ออาทรของอาจารย์พยาบาลตามการรับรู้ของนักศึกษาพยาบาลโครงการผลิตพยาบาลวิชาชีพเพิ่มเพื่อแก้ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้และนักศึกษาพยาบาลในโครงการปกติ ชั้นปี ที่ 4 จำนวน 257 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามพฤติกรรมการดูแลแบบเอื้ออาทรของอาจารย์พยาบาลที่พัฒนาโดยยศพล เหลืองโสมนภา, เบญจวรรณ ทิมสุวรรณ และสาคร พรหมเพราะ (2551) ซึ่งวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นด้วยสถิติ Cronbach's alpha coefficient ได้เท่ากับ .97 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและ independent *t*-test

ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาพยาบาลโครงการผลิตพยาบาลวิชาชีพเพิ่มเพื่อแก้ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้และนักศึกษาพยาบาลโครงการปกติมีคะแนนเฉลี่ยของการรับรู้พฤติกรรมการดูแลแบบเอื้ออาทรของอาจารย์พยาบาลโดยรวมในระดับดี ($X=3.76$, $SD=.53$; และ $X=3.99$, $SD=.41$ ตามลำดับ) ผลการวิจัยเป็นรายด้านพบว่านักศึกษาพยาบาลโครงการผลิตพยาบาลวิชาชีพเพิ่มเพื่อแก้ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้และนักศึกษาพยาบาลในโครงการปกติมีคะแนนเฉลี่ยของการรับรู้พฤติกรรมการดูแลแบบเอื้ออาทรของอาจารย์พยาบาลโดยรวมในระดับดีเช่นกัน โดยด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดของทั้งสองกลุ่มได้แก่ด้าน การเป็นแบบอย่างและผู้เสริมพลัง ($X=3.99$, $SD=.64$ และ $X=4.26$, $SD=.51$ ตามลำดับ) ด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดในนักศึกษาพยาบาลโครงการผลิตพยาบาลวิชาชีพเพิ่มเพื่อแก้ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้แก่ด้านสนับสนุนแหล่งทรัพยากรแบบองค์รวมและด้านเสริมสร้างศรัทธาและคุณค่า ($X=3.62$, $SD=.58$ และ $X=3.62$, $SD=.69$ ตามลำดับ) ส่วนด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดของนักศึกษาพยาบาลโครงการปกติคือ ด้านสนับสนุนแหล่งทรัพยากรแบบองค์รวม ($X=3.77$, $SD=.48$) เมื่อทดสอบความแตกต่างทางสถิติพบว่า นักศึกษาพยาบาลโครงการผลิตพยาบาลวิชาชีพเพิ่มเพื่อแก้ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้มีคะแนนเฉลี่ย ของการรับรู้พฤติกรรมการดูแลแบบเอื้ออาทรของอาจารย์พยาบาลทั้งโดยรวมและรายด้านต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของนักศึกษาพยาบาลในโครงการปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สรุปว่าพฤติกรรมการดูแลแบบเอื้ออาทรของอาจารย์พยาบาลตามการรับรู้ของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตในโครงการผลิตพยาบาลวิชาชีพเพิ่มเพื่อแก้ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้และโครงการปกตินั้นอยู่ในเกณฑ์ดี แต่การรับรู้ที่แตกต่างกันตามภูมิลำเนาที่หล่อหลอมนักศึกษาถึงแม้จะผ่านการศึกษาในหลักสูตรเป็นเวลานาน ข้อมูลที่ได้จึงเป็นข้อมูลที่ทันสมัยที่สุดและเป็นประโยชน์ต่อสถานการศึกษาพยาบาล รวมทั้งวิทยาลัยพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข เพื่อนำข้อมูลที่ได้มานี้ไปพัฒนาสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้จากการที่ได้เห็นแบบอย่างพฤติกรรมการดูแลแบบเอื้ออาทรจากอาจารย์พยาบาลตลอดระยะเวลาตั้งแต่แรกเข้ามาศึกษาจนกระทั่งสำเร็จการศึกษาโดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรม เพื่อนักศึกษาจะได้นำประสบการณ์ที่ได้รับรู้นี้ไปพัฒนาพฤติกรรมการดูแลแบบเอื้ออาทรของตนเองในอนาคต

คำสำคัญ : การรับรู้ พฤติกรรมการดูแลแบบเอื้ออาทร นักศึกษาพยาบาล ความหลากหลายทางวัฒนธรรม

.....
* พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ ภาควิชาการพยาบาลเด็ก ผู้ใหญ่ และผู้สูงอายุ วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี

** นิสิตปริญญาเอก สาขาการวิจัยและสถิติทางวิทยาการพยาบาล มหาวิทยาลัยบูรพา